

Orimattilan kaupunki

Koululaisten iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma

(1. ja 2. luokkien sekä erityisen tuen oppilaille)

Sivistysvaliokunta 9.4.2024

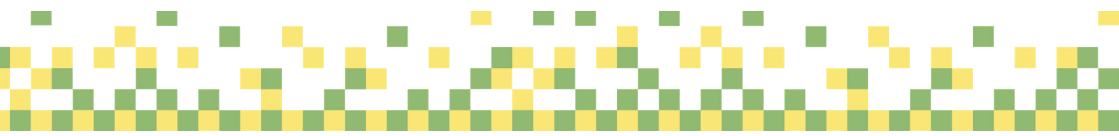

Iltapäivätoiminnan toiminta-ajatus ja tavoitteet

Orimattilan kaupunki järjestää perusopetuslain mukaista koululaisten iltapäivätoimintaa. Iltapäivätoimintaa ohjaa toimintasuunnitelma ja se pohjautuu Opetushallituksen hyväksymiin aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteisiin (www.oph.fi).

Iltapäivätoiminnan yleisenä tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä. Kotien kasvatustyön tuen lähtökohtana on se, että lapsen huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta. Iltapäivätoiminnan ohjaajilla on ammatillinen vastuu lasten kasvatuksessa ja ohjaajat jakavat huoltajien ja koulun kanssa lasten kasvatuskumppanuuden. Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteissa (2011) toiminnan tavoitteet ovat seuraavat:

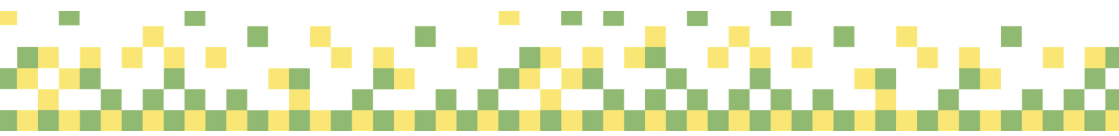
- kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen,
- hyvinvoinnin, tunne-elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen
- eettisen kasvun tukeminen
- osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen.

Iltapäivätoiminnan tavoitteena on vähentää lasten yksinoloa elämäntilanteessa, jossa vanhemmat ovat työssä ja lapsen koulupäivä on lyhyt. Toiminta antaa mahdollisuuden sosiaalisten taitojen kehittämiseen ja yhteisöllisyyteen kasvamiseen. Lisäksi toiminta tarjoaa onnistumisen ja osaamisen kokemuksia sekä edistää harrastusmahdollisuuksiin tutustumista.

Iltapäivätoiminnan arvopohja on sama kuin Orimattilan perusopetuksessa ja toiminnan tehtävänä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen seuraavista näkökulmista:

- Lapsen vapaa-ajan toiminnan ohjaaminen
- Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen
- Lapsen koulunkäynnin ja oppimisen tukeminen
- Varhainen puuttuminen ja sosiaalinen vahvistaminen

Iltapäivätoiminnan keskeiset sisällöt

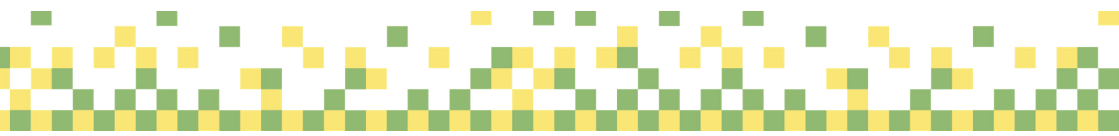
Toiminnan sisällöissä otetaan huomioon kunkin ryhmän tarpeet ja toiveet. Sisällöt myös painottuvat eri tavoin kunkin ryhmän toiminnassa. Sisältöjen suunnittelussa toteutetaan osallisuutta ja vaikuttamisen taitoja sekä ohjataan heitä oman arjen hallintaan. Iltapäivätoiminta ei ole koulupäivän jatko.

Toiminta suunnitellaan niin, että se tukee lapsen sosiaalisten taitojen kehittymistä ja ryhmän keskinäistä vuorovaikutusta tuetaan pyrkimällä kiireettömään ja turvalliseen toimintaan. Päivittäinen ja viikoittainen toiminta suunnitellaan mahdollisimman ehjäksi kokonaisuudeksi.

Toiminnan sisällöt ohjaavat lapsia kasvamaan vähitellen vastuuseen:

- omasta hyvinvoinnista ja terveellisistä elämäntavoista
- toisten hyvinvoinnista sekä niihin liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista
- oman toiminnan aiheuttamista tunteista ja seurauksista itselle ja toisille
- ryhmän toimintaan liittyvistä säännöistä ja sopimuksista
- myönteisestä suhtautumisesta ympäristöön, luontoon ja kestävään elämäntapaan

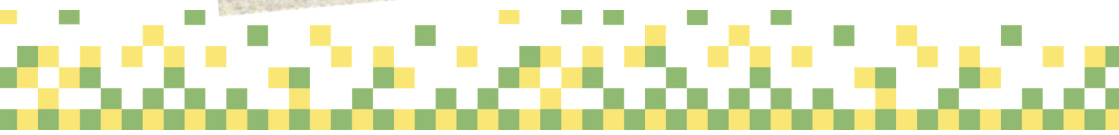
Iltapäivätoiminta sisältää mm. liikuntaa, käden taitoja, kielellistä ja kuvallista ilmaisua, musiikkia, pelaamista ja lepoa.

Toiminnassa on mahdollisuus tehdä koulun antamia kotitehtäviä ja viikkosuunnitelmassa varataan päivittäinen aika läksyjen tekoon, joka on vain osa toiminnan kokonaisuutta. Huoltajilla on aina viime kädessä vastuu lapsen läksyjen teosta.

Iltapäivätoiminnan järjestäjät tekevät viikkosuunnitelman, jossa kuvataan oppilaiden iltapäivätoiminnan sisältöjen toteutuminen eri teemojen avulla lukukausittain. Viikkosuunnitelma ohjaa iltapäivätoiminnan kokonaisuutta ja sen keskeiset teemat ovat

- eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus
- leikki ja vuorovaikutus
- liikunta ja ulkoilu
- ruokailu ja lepo
- kulttuuri ja perinteet
- käden taidot ja askartelu
- kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu
- mediataidot
- arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa
- erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit

Toiminnan laajuus ja toiminta-aika

Orimattilan kaupunki järjestää perusopetuslain mukaista koululaisten iltapäivätoimintaa I. ja 2. luokan oppilaille sekä erityisen tuen päätöksen omaaville oppilaille.

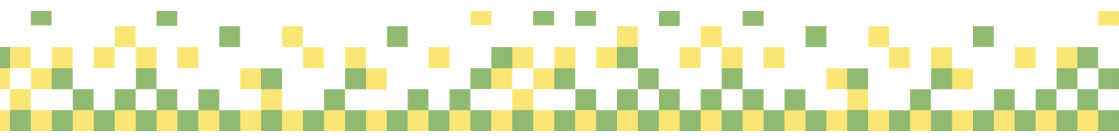
Erityisen tuen päätöksen omaavilla oppilailla iltapäivätoiminta voi jatkua koko perusopetusajan. Henkilöstön tulee ottaa huomioon tällaisen lapsen tuen tarpeet. Erityistä tukea tarvitsevan lapsen kasvun tukemiseksi on tärkeää tehdä koulun ja iltapäivätoiminnan kesken yhteistyötä erityisesti silloin, kun erityistä tukea saava lapsi aloittaa iltapäivätoiminnassa.

Iltapäivätoimintaa järjestetään koulun työpäivinä koulujen tiloissa. Toiminnan laajuus on 3-5 tuntia/päivä koulupäivinä klo 12–17 välisenä aikana. Toimintaa ei järjestetä lauantaisin tai koulujen viikonloppuun osuvina juhlapäivinä.

Orimattilan kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti koululaisten iltapäivätoimintaa järjestetään, mikäli keskustan koulujen ryhmiin tulee vähintään 10 oppilasta ja kyläkouluihin vähintään 8 oppilasta.

Orimattilan sivistysvaliokunta tekee keväällä ennen seuraavan lukuvuoden alkamista päätöksen iltapäivätoimintapaikoista koululaisten iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman periaatteiden mukaisesti.

Iltapäivätoimintaa järjestävät Orimattilan kaupunki ja/tai yksityiset palvelun tuottajat. Palvelutuottajien kanssa tehdään erilliset sopimukset toiminnan järjestämisestä. Palvelun tuottajien toimintaa ohjaa Orimattilan kaupungin iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma.

Toiminnan koordinointi ja kehittäminen

Orimattilan kaupunki vastaa iltapäivätoiminnan koordinoinnista. Toiminnan hallinnosta vastaa kaupungin sivistyspalvelut. Iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman vahvistaa sivistysvaliokunta.

Iltapäivätoiminnan suunnittelusta, kehittämisestä ja seurannasta vastaa Orimattilan opetuspalvelut.

Toimintaan hakeminen ja tiedottaminen

Iltapäivätoimintaan hakemisesta tiedotetaan kaupungin kotisivuilla ja lehdissä kouluun ilmoittautumisilmoituksen yhteydessä. Ensimmäisen luokan aloittavien oppilaiden ja koulussa oleville 1. luokan oppilaiden vanhemmille tiedotetaan ja ohjeistetaan iltapäivätoimintaan hakemisesta koulujen Wilma -järjestelmän kautta ja tarvittaessa erillisellä kirjeellä. Toimintaan haetaan keväällä ennen seuraavan lukuvuoden vuoden alkua joko kirjallisesti tai sähköisesti. Toimintaan voi hakeutua myös lukuvuoden aikana.

Toimintaympäristö

Lain mukaan iltapäivätoimintaan osallistuvalla lapsella on oikeus turvalliseen toimintaympäristöön. Toiminta tapahtuu kouluilla asianmukaisissa tiloissa ja toiminnassa hyödynnetään koulujen käytössä olevia opetustiloja ja koulujen ulkoalueita. Iltapäivätoiminnassa voidaan myös hyödyntää koulujen lähiympäristöä. Iltapäivätoiminnassa ei järjestetä retkiä muualle kuin toimintapaikkojen lähiympäristöön.

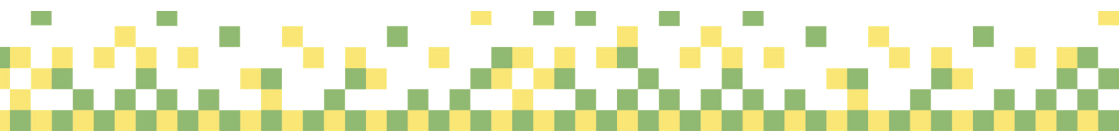
Toiminnan järjestämisen periaatteet

Toiminta on osallistujille vapaaehtoista, mutta maksullista. Huoltaja sitoutuu maksamaan toimintamaksut kuukausittain, kun hän on täyttänyt sähköisen hakulomakkeen tai palauttanut allekirjoitetun hakulomakkeen. Toimintaa ylläpidetään vähintään 570 tuntia vuodessa koulun arkityöpäivinä.

Iltapäivätoiminnan rahoitus perustuu palveluntuottajan tai kaupungin huoltajilta perimiin osallistumismaksuihin ja kaupungin palveluntuottajan kanssa tekemään ostopalvelusopimukseen. Palveluntuottajat laskuttavat osallistumismaksut kuukausittain kuukauden 15. päivänä.

Kuukaudessa enintään 4 h päivittäiselle toiminta-ajalle toimintamaksu on 80 € ja yli 4 h päivittäiselle toiminta-ajalle 100 € kuukaudessa. Iltapäivätoiminnassa ei ole käytössä puolen kuukauden, päivittäisiä tai tuntikohtaisia toiminta-aikoja ja niihin liittyviä maksuja vaan ainoastaan kuukausimaksu. Toimintamaksut vahvistetaan vuosittain sivistysvaliokunnan päätöksellä.

Maksu peritään jokaiselta kuukaudelta, jolloin lapsi osallistuu iltapäivätoimintaan. Jos iltapäivätoimintaa annetaan enintään 10 päivänä kuukaudessa, maksusta peritään puolet. Jos lapsen sairaudesta aiheutuva poissaolo kestää kalenterikuukauden aikana yli 10 päivää, maksusta peritään puolet. Jos lapsi ei osallistu muusta syystä iltapäivätoimintaan koko kalenterikuukautena, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta. Kesäkuusta ei peritä maksua. Iltapäivätoiminnan irtisanomisaika on yksi kalenterikuukausi.

Toimintamaksu puolitetaan, jos perheessä on vähintään kolme lasta iltapäivätoiminnassa. Iltapäivätoiminnan maksusta voi hakea tuloihin perustuvaa vapautusta. Oheinen taulukko kuvaa maksuvapautuksen tuloarajat.

TULORAJAT 1.8.2023 ALKAEN

Perhekoko	Asiakasmaksun perimättä jättämisen bruttotulorajat euroa / kk
2	1900
3	1900
4	2050
5	2200
6	2300

Huoltajan tulee anoa iltapäivätoiminnan maksun alentamista tai maksusta vapautusta erillisellä hakemuksella. Hakemuksen saa Orimattilan opetuspalveluiden Pedanet -sivuilta, kaupungintalon neuvonnasta tai koulujen iltapäivätoimintaryhmistä. Maksuvapautus voidaan myöntää sen kuukauden alusta, kun hakemus on vastaanotettu.

Ryhmän koko, huomioiden vähimmäismäärät (10/8), tulee olla sellainen, että iltapäivätoiminnalle asetetut tavoitteet saavutetaan.

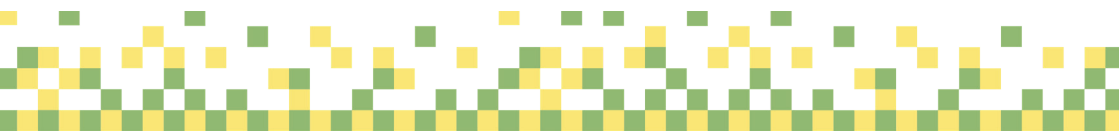
Kuntaliiton ja valtionosuusselvityksen ohjeiden mukaan minimiryhmäkoko 1 ohjaajalle on 10. Kunnan tulee olla valmis perustelevaan tarvittaessa tätä pienempi ryhmäkoko. Perusteena ovat mm. tilat, erityisoppilaat, kunnan olosuhteet ja ohjaajien kelpoisuus.

Mikäli oppilaalla on erityisen tuen päätös, varataan hänelle 2 paikkaa ryhmässä.

Orimattilassa iltapäivätoiminnan ohjaajamitoitus määritellään toimintaan osallistuvien lasten määrän mukaan seuraavasti:

- yksi ohjaaja: 8/10 – 15 lasta
- kaksi ohjaajaa: 16-30 lasta
- kolme ohjaajaa: 31-45 lasta
- neljä ohjaajaa: 46-60 lasta

Edellä mainitusta mitoitukselta voidaan poiketa vain erityisillä perusteluilla. Perusteluiden liitteenä tulee olla opetuspalveluiden edustajan lausunto. Sekä mitoituksiin perustuvia että erityisillä perusteilla tehtäviä lisäohjaajatarve-esityksiä voi tehdä aikaisintaan 1.9. lukien.

Yhteistyö kotien ja koulujen kanssa

Yhteistyö kotien ja koulujen kanssa on luottamuksellista ja avointa. Huoltajia toiminnasta tiedotetaan mm. tiedotteiden, keskustelujen ja palautekyselyiden avulla. Koulujen rehtorit ja opettajat tekevät iltapäivätoiminnan ohjaajien kanssa yhteistyötä. Molemmiin puolin on tärkeää, että lasta koskeva arkitieto välittyy niin, että lapsen kasvua tuetaan ja edesautetaan. Iltapäivätoiminnan ohjaaja voi olla oppilasta koskevien oppimissuunnitelmien laatimisessa tai oppilasta koskevissa palavereissa mukana huoltajan suostumuksella.

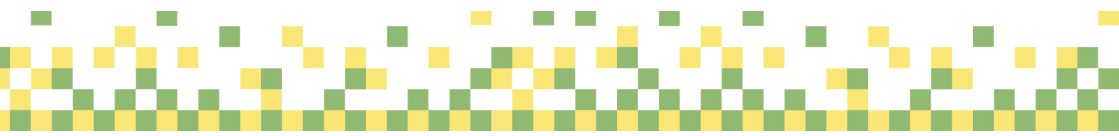
Henkilöstö

Lain mukaan aamu- ja iltapäivätoiminnassa tulee olla toiminnan järjestämistapa huomioiden riittävä määrä ammattitaitoisia ohjaajia; jokaisessa iltapäivätoimintaryhmässä on oltava yksi alalle soveltuva koulutuksen saanut ohjaaja. Henkilöstön pätevyysvaatimukset on määritelty valtioneuvoston asetuksella 115/2004.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstöä koskee 1.4.2004 voimaan tullut laki 1138/2003 lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä. Palveluntuottaja vastaa siitä, että ohjaajat esittävät edellä mainitun todistuksen ennen työsuhteen hyväksymistä. Lisäksi uusilta työntekijöiltä pyydetään hyväksytty lääkärintodistus, joka on toimitettava sovitun määräjän puitteissa palveluntuottajalle.

Arviointi

Lukukausittain tai tarvittaessa useamminkin käydään käytännön toimintaa ohjaavaa arviointikeskustelua ohjaajien, kodin ja koulun välillä. Orimattilan kaupunki arvioi iltapäivätoiminnan kokonaisuutta eri tahoilta kokoamansa arviointitiedon avulla. Arvioinnin tulokset säilytetään ja niiden pohjalta suunnitellaan toimintaa sekä tehdään korjaavia toimenpiteitä. Lisäksi palveluntuottaja ja opetuspalvelut osallistuvat yhdessä valtion tekemään iltapäivätoiminnan arviointiin toimittamalla tarvittavan arviointitiedon. Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa.

Salassapito

Kaikki iltapäivätoiminnassa mukana olevat palveluntuottajat ja ohjaajat sitoutuvat lain mukaiseen salassapitoon. He eivät saa luvatta ilmaista sivullisille, mitä he ovat toimintaan liittyviä tehtäviä hoitaessaan saaneet tietää lasten taikka heidän perheenjäsentensä terveydentilasta, henkilökohtaisista oloista ja taloudellisesta asemasta.

